

Phusawun Forest Plantation Management Summary

บทสรุปการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน สวนป่าภูสวรรค์ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

สวนป่าภูสวรรค์ ตำบลเสี้ยว อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย เป็นพื้นที่ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงาน บริหารจัดการ ด้านการพัฒนาที่ดินสวนป่าให้เป็นสวนป่าไม้เศรษฐกิจอย่างยั่งยืนครบวงจร การปลูกสร้างสวนป่า และส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นทั้งภายในและรอบบริเวณสวนป่าในความรับผิดชอบโดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งนอกจากตอบสนองผลทางธุรกิจแล้ว ยังให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ ฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม/ป่าต้นน้ำ ส่งผลให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่สวนป่า อย่างไรก็ตามงานด้านวิชาการเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่สวนป่าภูสวรรค์ยังมีค่อนข้างน้อย จึงจำเป็นต้องมีโครงการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป รวมถึงข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจะนำไปสู่การลดปัญหาและทำความเข้าใจกับชุมชนเพื่อให้ชุมชนตระหนักและให้ความสำคัญต่อทรัพยากรของพื้นที่สวนป่า อันเป็นแนวทางการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับชุมชนท้องถิ่นแต่ละแห่ง นำไปสู่การบริหารจัดการสวนป่าเศรษฐกิจตามมาตรฐานการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้และมาตรฐานสากลขององค์การพิทักษ์ป่าไม้ (Forest Stewardship Council: FSC)

ที่ตั้ง

- ตั้งอยู่ในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติ (ป่าโคกภูเหล็ก) สำนักงานตั้งเลขที่ 129 หมู่ 1 ตำบลเสี้ยว อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย มีเนื้อที่ประมาณ 8 ไร่
- ความสูงจากระดับน้ำทะเล ประมาณ 200 -450 เมตร
- พิกัด UTM 47Q 782157E 1934856N
- ตั้งอยู่ริมทางหลวงหมายเลข 203 กิโลเมตรที่ 8
- อยู่ห่างจาก อำเภอเมืองเลย ประมาณ 10 กิโลเมตร
- อยู่ห่างจาก อำเภอภูเรือ ประมาณ 40 กิโลเมตร
- อยู่ห่างจากองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตขอนแก่น ประมาณ 215 กิโลเมตร

อาณาเขตติดต่อสวนป่า และ พื้นที่สวนป่าและการใช้ประโยชน์ที่ดิน

สวนป่าภูสวรรค์ ได้เริ่มหรือปรับปรุงพัฒนาพื้นที่เพื่อปลูกสร้างสวนป่าไม้ในพื้นที่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 เพื่อสร้างงานกระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วม โดยมุ่งหวังให้เกิดความยั่งยืน ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

สวนป่าภูสวรรค์ ตำบลเสี้ยว อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย เป็นสวนป่าโครงการ 4 ในสังกัดงานสวนป่าภูสวรรค์ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตขอนแก่น องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เดิมเป็นสวนป่าที่ปลูกตามเงื่อนไขสัมปทานทำไม้ขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก เริ่มดำเนินการปลูกสร้างสวนป่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2525 ซึ่งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้รับมอบจากกรมป่าไม้ เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2535

ทิศเหนือ	จรด	ตำบลกกทอง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย
ทิศตะวันออก	จรด	ตำบลสามัคคี อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย
ทิศตะวันตก	จรด	ตำบลเสี้ยว อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย
ทิศใต้	จรด	ตำบลเสี้ยว อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

เนื้อที่รับมอบรวม 6,794.51 ไร่ มีพื้นที่จำนวน 4 แปลง ได้แก่ แปลงห้วยหลวงไซ (ห้วยหอม) แปลงกอไร่ใหญ่ แปลงโพนป่าแดง และแปลงภูสวรรค์เนื้อที่รับมอบรวมทั้งหมด 6,794.51 ไร่ มีจำนวน 4 แปลง ได้แก่

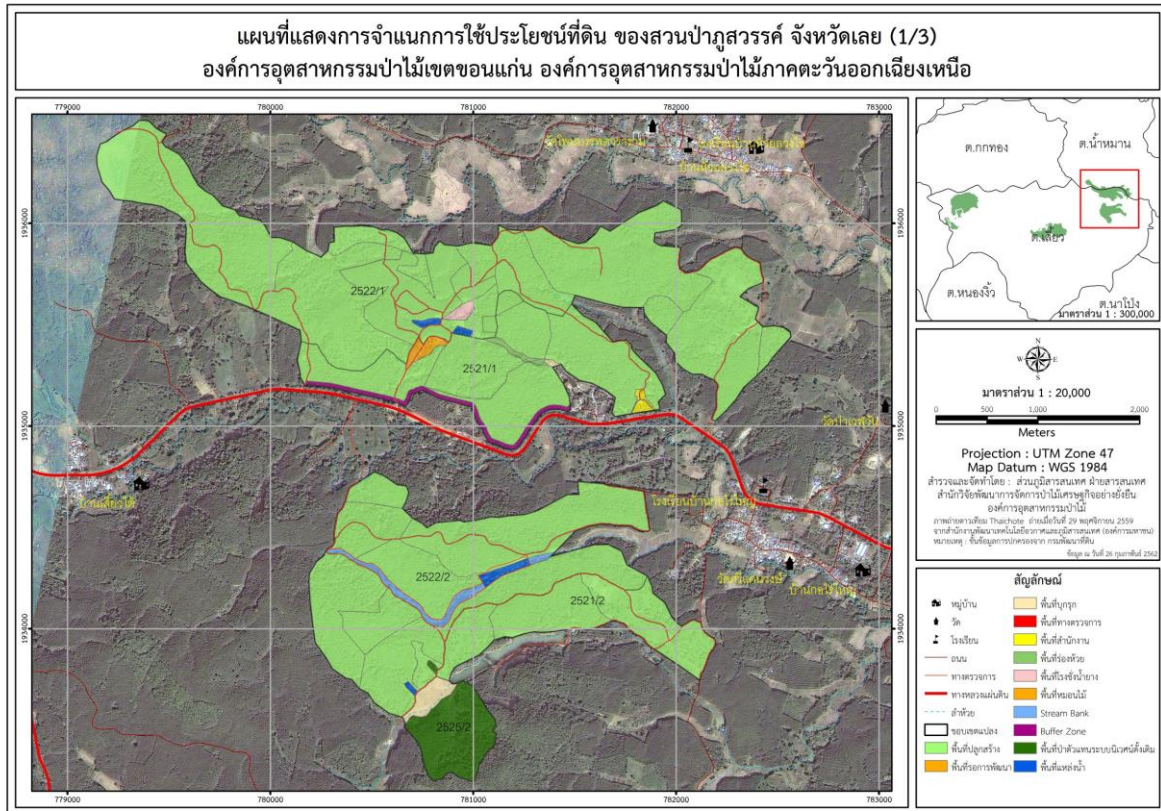
1. สวนป่าบ้านห้วยหลวงไซ (เดิมสวนป่าห้วยหอม ลย.7) รวมเนื้อที่ทั้งหมด 1,719.06 ไร่ ประกอบด้วยพื้นที่ปลูกสร้างสวนป่าไม้สักและไม้ยางพารา
2. สวนป่าบ้านกอไร่ใหญ่ (เดิมสวนป่าภูสวรรค์โครงการที่ 1) รวมเนื้อที่ทั้งหมด 1,002.83 ไร่ ประกอบด้วยพื้นที่ปลูกสร้างสวนป่าไม้สักและไม้ยางพารา
3. สวนป่าบ้านโพนป่าแดง (เดิมสวนป่าภูสวรรค์โครงการที่ 2) รวมเนื้อที่ทั้งหมด 1,689.00 ไร่ ประกอบด้วยพื้นที่ปลูกสร้างสวนป่าไม้สักและไม้ยางพารา
4. สวนป่าบ้านภูสวรรค์ (เดิมสวนป่าภูสวรรค์โครงการ 3) รวมเนื้อที่ทั้งหมด 2,374.62 ไร่ ประกอบด้วยพื้นที่ปลูกสร้างสวนป่าไม้สักและไม้ยางพารา และป่าอนุรักษ์ (ป่าเต็งรัง)

สรุปชนิดไม้ในพื้นที่สวนป่าภูสวรรค์ ประกอบด้วย

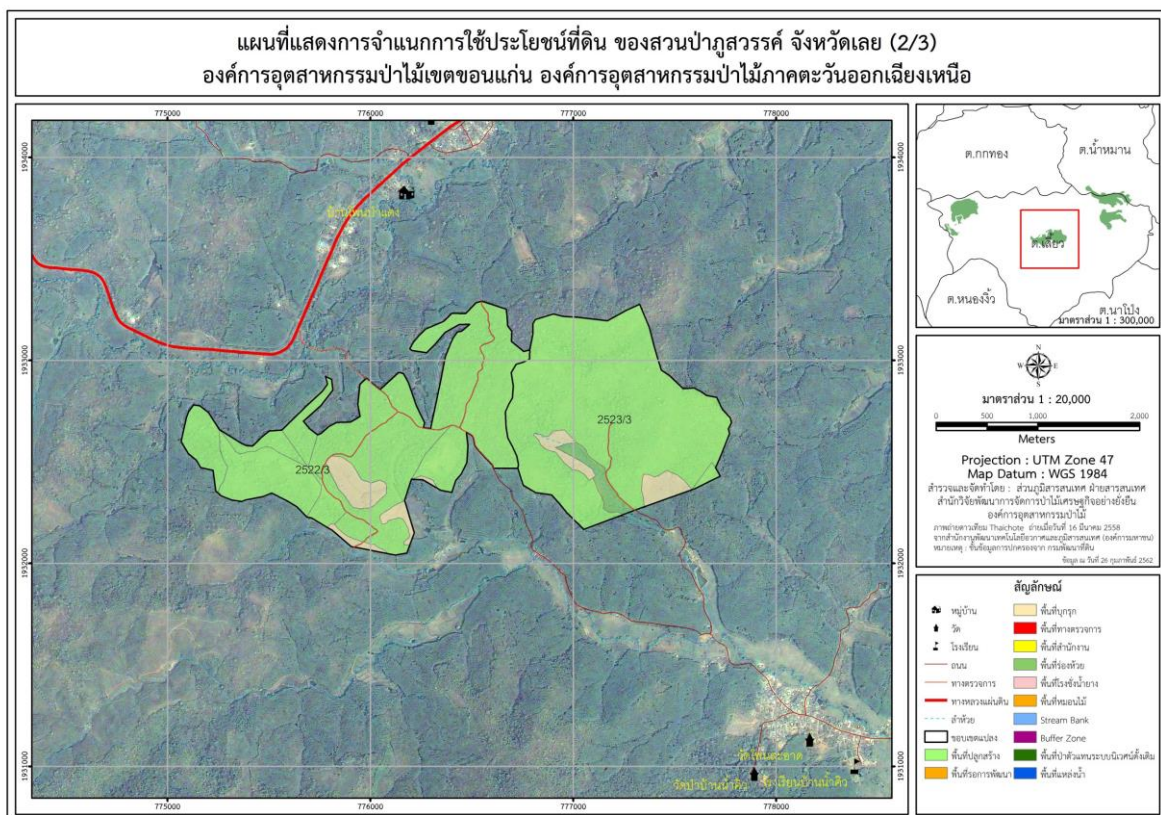
1. ไม้สัก พื้นที่ 3,638.62 ไร่
2. ไม้ยางพารา พื้นที่ 704.42 ไร่
3. พื้นที่ป่าตัวแทนระบบนิเวศดั้งเดิม พื้นที่ 400 ไร่
4. พื้นที่อื่นๆ 2,050.96 ไร่

จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสวนป่าได้ทั้งหมดเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2538 ปัจจุบันอยู่ในความรับผิดชอบของงานสวนป่าภูสวรรค์ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตขอนแก่น

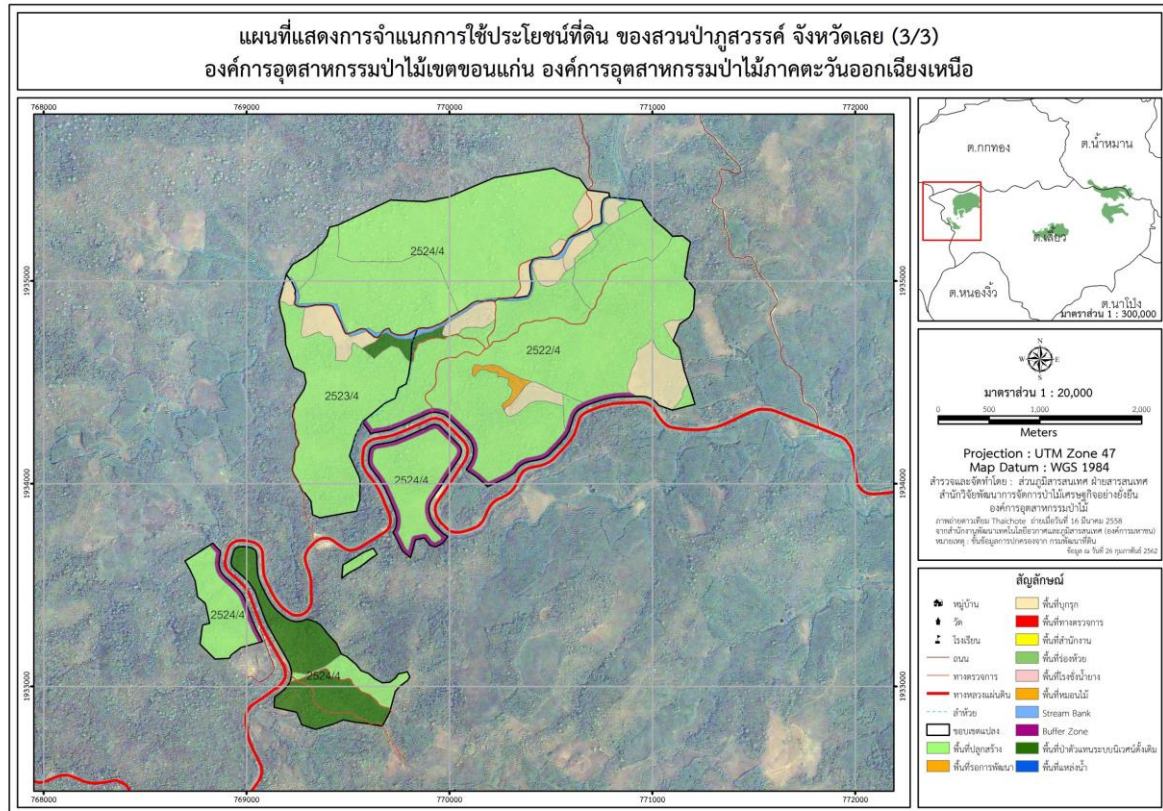
เอกสารเผยแพร่การจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน งานสวนป่าภูสวรรค์ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตขอนแก่น

รูปภาพแสดงแผนที่สวนป่าภูสวรรค์ แปลงห้วยหลวงไซ และ แปลงกอไผ่ใหญ่

รูปภาพแสดงแผนที่สวนป่าภูสวรรค์ แปลงโพนป่าแดง

ระบบการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน

(Sustainable Forest Plantation Management System)

การจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

- 1.ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม
- 2.ความยั่งยืนด้านสังคม
- 3.ความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ

วัตถุประสงค์ในการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน

ด้านสิ่งแวดล้อม

1. ส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่อนุรักษ์ของสวนป่า
2. ฟื้นฟูสภาพธรรมชาติในพื้นที่สวนป่า
3. อนุรักษ์แหล่งที่อยู่อาศัยของพืชหรือสัตว์ ที่ใกล้สูญพันธุ์,หายากและถูกคุกคาม
4. ส่งเสริมความสมดุล ด้านการกระจายของชั้นอายุไม้ เพื่ออนุรักษ์ระบบนิเวศ คำนึงถึงการรักษาสัดส่วนที่เหมาะสมของป่าไม้ที่มีอายุมากๆ ในพื้นที่สวนป่า
5. เพื่อกำหนดพื้นที่อนุรักษ์ในพื้นที่สวนป่าไว้อย่างน้อยประมาณ 5 % ของพื้นที่รวมสวนป่า
6. การอนุรักษ์พื้นที่ที่ทราบว่าจะเป็นแหล่งกำเนิดของพืช/สัตว์ ที่ใกล้สูญพันธุ์ และหายาก(นอกเขตพื้นที่อนุรักษ์ที่กำหนด) และพื้นที่วางไข่ และผสมพันธุ์ ของสัตว์ป่า
7. การคุ้มครองและฟื้นฟู ถิ่นที่อยู่อาศัยของพืชหรือสัตว์ [The Preservation and Restoration of Habitats]
8. เพื่อการจัดการทรัพยากรน้ำ [Water Management]ที่เหมาะสมเพื่ออนุรักษ์ ปรับปรุงคุณภาพดิน และป้องกันการพังทลายของดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์
9. เพื่อเป็นการฟื้นฟู,การจัดการแปลงปลูก และและการฟื้นฟูหลังการโค่นล้มไม้ (Regeneration ,Stand Management and Felling)
10. เพื่อการจัดการสวนป่าในบริเวณที่อยู่ติดกับพื้นที่เกษตร ปกป้องและลดผลกระทบต่อพื้นที่ที่มีความสำคัญในด้านสิ่งแวดล้อมความหลากหลายทางชีวภาพและลักษณะของภูมิทัศน์ดั้งเดิม

ด้านสังคม

1. ส่งเสริมสถานภาพทางด้านสังคม และคุณภาพชีวิตที่ดี ของชุมชนท้องถิ่น
2. เพื่อจรรโลงและส่งเสริมด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านวัฒนธรรมความเป็นอยู่ที่ดีของคนงานและชุมชนท้องถิ่น รอบๆสวนป่า
3. เพื่อยอมรับสิทธิตามกฎหมายและสิทธิตามขนบธรรมเนียมประเพณี ในการเป็นเจ้าของ ,การใช้ประโยชน์,การจัดการพื้นที่ และทรัพยากรต่างๆของชนพื้นเมือง ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับสวนป่า
4. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสวนป่ากับชุมชนท้องถิ่น
5. เพื่อสร้างบทบาท และตอบแทนสังคม รวมทั้งเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจกับชุมชน

ด้านเศรษฐกิจ

1. สนับสนุนประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์และการเพิ่มมูลค่าของผลผลิตไม้จากสวนป่า
2. เพื่อให้เกิดความยั่งยืนและผลผลิตในระดับสูงสุดของไม้ ในขณะที่จะต้องคุ้มครองดูแลด้านความหลากหลายทางชีวภาพไปในเวลาเดียวกันด้วย
3. เพื่อกำหนดให้สวนป่ามีความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ โดนมมีปริมาณผลผลิตต่อหน่วยอยู่ในระดับเกณฑ์มาตรฐาน
4. เพื่อการวางแผนการเก็บเกี่ยวผลผลิตไม้ในระยะยาวและยั่งยืน
5. เพื่อคัดเลือกใช้ระบบวนวัฒนที่เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่สวนป่า
6. เพื่อคัดเลือกใช้ระบบ และเทคนิคการทำไม้ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
7. เพื่อการใช้ระบบการสำรวจข้อมูลสวนป่าที่ทันสมัย ประหยัด และถูกต้องแม่นยำ
8. เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายไทย และข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ลงนามไว้

[Compliance with Thai Laws and International Agreements]

อัตรากำลังการบริหารจัดการงานสวนป่าภูสวรรค์ ปี 2563

หัวหน้างานสวนป่า	จำนวน	1	อัตรา
ผู้ช่วยหัวหน้างานสวนป่า	จำนวน	1	อัตรา
พนักงานสัญญาจ้าง	จำนวน	1	อัตรา
พนักงานปฏิบัติการ	จำนวน	2	อัตรา

1) นายอภิชาติ บัวพุทธา
ตำแหน่งหัวหน้างาน ระดับ 6

2) นายณัฐวุฒิ ไทยป้อม
ตำแหน่งพนักงาน ระดับ 3

3) นายจตุรงค์ เปี้ยจันทิก
พนักงาน ระดับ 2

4) นายเสน่ห์ ปานเขียว
พนักงานปฏิบัติการ ชั้น 6

5) นายประสิทธิ์ นนทะโคตร
พนักงานปฏิบัติการ ชั้น 5

การดำเนินงานการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนของสวนป่าภูสวรรค์

เป้าหมายการดำเนินงาน

1. เป้าหมายด้านธุรกิจ

แผนการทำไม้สักของสวนป่าภูสวรรค์

ที่	สวนป่า	ปี 2563				
		วนวัฒนวิธี	แปลงปี	ไร่	ม ³	มูลค่า (ล้านบาท)
1	ภูสวรรค์	final	2523	252	410	2.10

สวนป่าภูสวรรค์ มีพื้นที่เศรษฐกิจแปลงที่ให้ผลผลิตไม้สัก 3,638.62 ไร่ หรือ 582.18 เฮกตาร์ มีค่าความเพิ่มพูนรายปี (AYI) ของไม้ท่อน เท่ากับ 0.30 ลบ.ม./ไร่ หรือ 1.86 ลบ.ม./เฮกตาร์ ซึ่งมีความเพิ่มพูนรายปีของพื้นที่ทำไม้ของไม้ท่อน เท่ากับ 1,081.70 ลบ.ม./ปี และปริมาณทำไม้ออกรวม 30 ปี เท่ากับ 6,534 ลบ.ม. โดย สวนป่าภูสวรรค์ มีปริมาณการทำไม้ออกในปี 2563 เท่ากับ 410 ลบ.ม./ปี โดยสรุปแล้ว การทำไม้สักออกของสวนป่าภูสวรรค์ จะมีปริมาณการทำไม้ออกไม่เกินปริมาณความเพิ่มพูนรายปีของพื้นที่ทำไม้ และมีการคงเหลือแม่ไม้ไว้ในแปลงร้อยละ 10 ของพื้นที่ทำไม้

สวนป่าภูสวรรค์ มีพื้นที่เศรษฐกิจแปลงที่ให้ผลผลิตไม้ยางพารา 716.42 ไร่ หรือ 114.63 เฮกตาร์ มีค่าความเพิ่มพูนรายปี (AYI) ของไม้ท่อน เท่ากับ 0.53 ลบ.ม./ไร่ หรือ 3.30 ลบ.ม./เฮกตาร์ ซึ่งมีความเพิ่มพูนรายปีของพื้นที่ทำไม้ของไม้ท่อน เท่ากับ 378.74 ลบ.ม./ปี และปริมาณทำไม้ออกรวม 30 ปี เท่ากับ 19,709.74 ลบ.ม. โดย สวนป่าภูสวรรค์ ไม่มีเป้าหมายการทำไม้ยางพารา ในปี 2563

การดูแลและการตัดสางขยายระยะไม้สัก

ปีที่	กิจกรรม / รายละเอียด
15	- การตัดสางขยายระยะครั้งที่ 1 เหลือไม้ครึ่งหนึ่งของการปลูกครั้งแรก ไร่ โดยทำการตัดสางขยายระยะแบบ Low Thinning เป็นการตัดครั้งแรก เพื่อเป็นการปรับโครงสร้างของไม้สักสวนป่าให้ดีขึ้นคุณภาพและปริมาณไม้ที่เหลือหลังการตัดพื้นที่สำหรับในการตัดพื้นที่ครั้งต่อไป เพราะจะตัดไม้ที่ถูกต้องบังออกเป็นส่วนใหญ่
25	- การตัดสางขยายระยะครั้งที่ 2 ตัดลงไปอีก 50 % ของไม้ที่เหลือ เป็นการตัดแบบเลือกตัด (Selection thinning) จะพิจารณาดูเรือนยอดเสียก่อนว่า ควรจะตัดไม้ต้นไหน เหลือ ต้นไหน และการตัดต้นไม้อีกจะเปิดช่องว่างขึ้นในระหว่างเรือนยอด ที่จะให้ต้นไม้ที่เหลืออยู่ได้มีโอกาสขยายทั้งทางเรือนยอดและเรือนราก จำนวนของต้นไม้ทั้งหมดในพื้นที่นั้นไม่มีความสำคัญเพราะว่า จำนวนต้นไม้เหล่านั้นจะไม่เป็นสิ่งที่ชี้ของเรือนยอด ถ้าการตัดสางขยายระยะได้เริ่มตั้งแต่ตอนต้นๆ และตัดมาเป็นระยะสม่ำเสมอ การกระจายของลำต้นไม้ในเนื้อที่นั้นก็จะไปอย่างสม่ำเสมอ
30	- การตัดพื้นที่ครั้งสุดท้ายสวนป่า จะเลือกการตัดพื้นที่แบบตัดหมด แต่จะคงเหลือแม่ไม้ ไม้ดีมีค่าไว้ ประมาณ 4-8 ต้นต่อไร่ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในด้านความหลากหลายทางชั้นอายุไม้ การใช้เป็นแหล่งเมล็ดไม้ เพื่อการกระจายพันธุ์ หรือใช้เป็นที่อยู่ของสัตว์ป่าบางชนิดที่อาศัยบนต้นไม้ใหญ่ รวมทั้งเพื่อเป็นการลดผลกระทบจากกระแสการต่อต้านการเปิดพื้นที่เพื่อทำการปลูกสร้างสวนป่า และเป็นการปรับภูมิทัศน์ของแปลงปลูกสร้างสวนป่าให้เหมาะสม อีกทางหนึ่ง

เทคนิคการล้มและตัดทอนไม้สัก

การวางแผนการปฏิบัติงานการตัดไม้หรือการล้มไม้สัก ในสวนป่าที่ปลูกไว้ (Man-made forests) เพื่อนำไม้สักที่โตได้ขนาดหรือมีอายุครบรอบตัดฟันออกมาใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ แต่แต่ละครั้งไม่ว่าจะเป็น การตัดโดยวิธีเลือกตัด (Selection cutting) ตัดโดยวิธีตัดหมด (Clear cutting) หรือเลือกตัดเฉพาะต้นขนาดเล็กออกก็ตาม การตัดไม้ออกแต่ละครั้ง

การเลือกใช้อุปกรณ์และเครื่องจักรในกิจกรรมป่าไม้

กิจกรรม	อุปกรณ์	เหตุผล	ลักษณะงานที่ใช้
กิจกรรมด้านการ ทำไม้	เลื่อยโซ่ยนต์	- ควบคุมทิศทางในการโค่นล้มได้ง่าย - สามารถลดการสิ้นเปลืองและสูญเสียเนื้อไม้ - รวดเร็ว สะดวก ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการทำไม้	โค่น ล้ม ตัดทอนไม้ขนาดใหญ่
	มีด / ขวาน	- มีน้ำหนักเบา สามารถพกพา ปฏิบัติงานได้ทุกสภาพพื้นที่ - เหมาะกับไม้ขนาดเล็ก	- ใช้ในการลิดกิ่งที่มีขนาดเล็ก และ ตัดไม้ที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง น้อยกว่า 10 เซนติเมตร - ใช้ในการหมายวัด ตัด ทอน - ใช้กำจัดวัชพืช ถาง และสิ่งกีด ขวางก่อนโค่นล้มตัดทอนไม้
	เลื่อยลิดกิ่ง	น้ำหนักเบา สามารถปฏิบัติงานได้ทุก สภาพพื้นที่	ใช้สำหรับ ตัด แต่งกิ่งไม้
	รถแทรกเตอร์	- สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย - ลดต้นทุนในการจ้างแรงงานคน มี สมรรถนะที่เหมาะสมกับการทำงานใน พื้นที่แปลงทำไม้	- ใช้สำหรับ ชัก ลาก ถอนตอ รวม กอง - ซ่อมแซมทางชักลากไม้ ทาง ตรวจการณ์ - เรียงไม้ กระจายไม้ สำหรับ เตรียมหมายวัดตัดทอน จัดกองไม้ เตรียมจำหน่าย
ปลูกสร้างสวนป่าและ บำรุงรักษาสวนป่า 1. กิจกรรมเตรียม พื้นที่	รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ/ ล้อยาง รถแบ็คโฮ	- สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และลด ต้นทุนในการจ้างแรงงานคน ใช้ในงาน ขุด ถอนกำจัดตอออกจากพื้นที่ ซึ่งไม่ สามารถใช้แรงงานคนได้	- ขุดถอนตอ ดัน ปรับ ไถบุกเบิก ด้วยพานพรวนจำนวน 3 ไบ ไถ พรวนเตรียมพื้นที่ด้วยพรวนไม่ น้อยกว่า 5 ไบ

กิจกรรม	อุปกรณ์	เหตุผล	ลักษณะงานที่ใช้
		- มีสมรรถนะที่เหมาะสมกับการทำงานในพื้นที่	- ทำทาง/ซ่อมแซมทางตรวจการณ์ ทำแนวป้องกันไฟ
	มีด/ขวาน	มีน้ำหนักเบา สามารถพกพา ปฏิบัติงานได้ทุกสภาพพื้นที่ และเหมาะกับไม้ขนาดเล็ก ลักษณะงานที่ใช้	- ตัด ฟัน ถาง ลิดกิ่ง ตัดไม้ที่เกิดขวางการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปเก็บริบสุ่มเผา ในขั้นตอนต่อไป
2. กิจกรรมปักหลัก หมายแนวปลูก	ลวดสลิง / เชือก หมาย แนวปลูก	มีความเหนียว ทนทาน ต่อแรงดึง ลดความคลาดเคลื่อนในระยะปลูก และการหมายแนว	- ใช้หมายแนวปลูก
3. กิจกรรมปลูก ปลูกซ่อม (ชนกล้า ไม้ ขุดหลุม และ ปลูก)	- รถบรรทุกขนาดเล็ก	ชนกล้าจากเรือนเพาะชำจำนวนมาก สะดวกในการชนกล้าเข้าแปลงปลูก ลดความกระทบกระเทือนต่อกล้าไม้	- ขนย้ายกล้าไม้ อุปกรณ์จำเป็น และแรงงานคน - ขนย้ายปุ๋ย
	- ตะกร้า บุงกี		สะดวกในการเคลื่อนย้ายกล้าจากรถบรรทุก ไปวางตามหลุมปลูก ป้องกันการกระทบกระเทือนของกล้าไม้จากการขนย้ายกล้าไปปลูก
	- จอบ เสียม	มีความเหมาะสมต่อลักษณะงาน	- ใช้ขุดหลุมปลูก ฝังกลบ
4. กิจกรรมกำจัด วัชพืช ใส่ปุ๋ย	- รถไถ	สะดวก รวดเร็ว เหมาะกับพื้นที่ที่มีวัชพืชขึ้นหนาแน่น กำจัดยาก ไม่เหมาะกับพื้นที่ปลูกที่ไม่ได้กำจัดต้อออกก่อน	- ไถกำจัดวัชพืชในระหว่างแถว ต้นไม้
	- เครื่องตัดหญ้า	สะดวก รวดเร็ว เหมาะกับพื้นที่ที่ต้องการความประณีตในการกำจัดวัชพืช รถไถไม่สามารถเข้าปฏิบัติงานได้	- กำจัดวัชพืชรอบโคนต้นไม้ และระหว่างแถวต้นไม้
	- มีดถาง / จอบ	ใช้ในพื้นที่ที่เครื่องจักรกล ไม่สามารถเข้าปฏิบัติงานได้ต้องการความประณีตอย่างสูง ลดการเกิดอันตรายต้นไม้อื่น เช่น ต้นไม้ขนาดเล็ก	- มีดถาง ใช้ถางกำจัดวัชพืช ใช้ตัดแต่งกิ่ง กำจัดเถาวัลย์ - จอบใช้ถากกำจัดวัชพืช พรวน ดินรอบโคนต้น ขุดหลุมใส่ปุ๋ย และฝังกลบ
การเพาะชำกล้าไม้	พลั่ว คราด จอบ ช้อน พรวน บุงกี	ตามความเหมาะสมของลักษณะงาน	ใช้ผสมดิน กรอกดินใส่ถุง
	บัวรดน้ำ สายยาง	ตามความเหมาะสมของลักษณะงาน	ใช้รดน้ำ

กิจกรรม	อุปกรณ์	เหตุผล	ลักษณะงานที่ใช้
	ถังฉีดพ่นสารเคมี	ตามความเหมาะสมของลักษณะงาน	ใช้ฉีดพ่นยาบำรุง ปุ่มทางใบ ฮอริโมน
	กรรไกรตัดกิ่ง	ตามความเหมาะสมของลักษณะงาน	ใช้ตัดแต่งรากกล้าไม้
	รถเข็นเล็ก	ตามความเหมาะสมของลักษณะงาน	ใช้ขนย้ายกล้าไม้ ขนดิน และ อุปกรณ์อื่นๆ
เก็บเกี่ยวผลผลิต ยางพารา	มีดกรีดยางพารา	เหมาะสม ใช้อุปกรณ์อื่นทดแทนไม่ได้	ใช้เก็บเกี่ยวผลผลิตน้ำยางพารา
	อุปกรณ์รองรับน้ำ ยางพารา (ถ้วย ลวด ลิ่น)	เหมาะสม ใช้อุปกรณ์อื่นทดแทนไม่ได้	ใช้เก็บเกี่ยวผลผลิตน้ำยางพารา
	ถังเก็บน้ำยางพารา	เหมาะสม ใช้อุปกรณ์อื่นทดแทนไม่ได้	ใช้เก็บเกี่ยวผลผลิตน้ำยางพารา
	มีดกรีดยางพารา	เหมาะสม ใช้อุปกรณ์อื่นทดแทนไม่ได้	ใช้เก็บเกี่ยวผลผลิตน้ำยางพารา
	อุปกรณ์รองรับน้ำ ยางพารา (ถ้วย ลวด ลิ่น)	เหมาะสม ใช้อุปกรณ์อื่นทดแทนไม่ได้	ใช้เก็บเกี่ยวผลผลิตน้ำยางพารา
	ถังเก็บน้ำยางพารา	เหมาะสม ใช้อุปกรณ์อื่นทดแทนไม่ได้	ใช้เก็บเกี่ยวผลผลิตน้ำยางพารา
	ชุดทำยางพาราแผ่นดิบ (ตะกวง ใบพาย)	เหมาะสม ใช้อุปกรณ์อื่นทดแทนไม่ได้	ใช้เก็บเกี่ยวผลผลิตน้ำยางพารา
	รถบรรทุกน้ำยางพารา	เหมาะสม ใช้อุปกรณ์อื่นทดแทนไม่ได้	ใช้เก็บเกี่ยวผลผลิตน้ำยางพารา
	เครื่องรีดยาง	เหมาะสม ใช้อุปกรณ์อื่นทดแทนไม่ได้	ใช้เก็บเกี่ยวผลผลิตน้ำยางพารา

เหตุผลการคัดเลือกสายพันธุ์

ไม้สัก

ในพื้นที่ของสวนป่าภูสวรรค์สภาพดินเป็นดินร่วน และดินร่วนปนเหนียว สภาพป่าเคยเป็นป่าเบญจพรรณ มาก่อน มีความสูงจากระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 200-450 เมตร ปริมาณน้ำฝน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 เฉลี่ย 576 ม.ม./ปี จึงมีความเหมาะสมต่อการปลูกสร้างสวนป่าสัก

ไม้ยางพารา

เนื่องจากมีความต้องการผลิตน้ำยางพารา จึงได้คัดเลือกสายพันธุ์ยางพารา ที่ปลูกได้แก่ RRIT 251 และ RRIM 600 สวนป่าภูสวรรค์ ได้ดำเนินการคัดเลือกสายพันธุ์ที่มีความเหมาะสมในพื้นที่ จำนวน 2 ชนิด ได้แก่

1. RRIT 251 เป็นยางพาราลูกผสมของประเทศไทยกำลังได้รับคำแนะนำจากสถาบันวิจัยยางปริมาณน้ำยางมีมากกว่าพันธุ์ RRIM 600 ในหน้ากรีตแรกผลผลิตต่อไร่ต่อปีอยู่ในเกณฑ์ได้ผลผลิตมากกว่า 300 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี

2. RRIM 600 เป็นยางพาราคุณภาพสูงของประเทศมาเลเซียในประเทศไทยนิยมปลูกชนิดนี้มากให้ผลผลิตปานกลางปลูกได้ทุกสภาพดินมีความต้านทานต่อโรคราใบร่วงจากเชื้อราไฟทอปเทอราที่ทำให้ใบยาร่วงในฤดูฝนน้อยในเขตที่มีโรคนี้จึงไม่สมควรปลูกลำต้นมีขนาดเล็กราคาเนื้อไม้หลังกรีดยังมีราคาซื้อขายต่ำกว่าชนิดพันธุ์อื่นมีความทนทานต่อการกรีดที่ปานกลาง

2. เป้าหมายการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

การบริหารจัดการสวนป่าให้เกิดความยั่งยืนด้านชีวภาพและความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่สวนป่า มีการจัดการพื้นที่อนุรักษ์อย่างเหมาะสมและถูกต้องตามหลักวิชาการ อย่างน้อยร้อยละ 5 ของพื้นที่สวนป่าทั้งหมด โดยการแบ่งพื้นที่ตามศักยภาพสวนป่า ส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์ไม้ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ในพื้นที่สวนป่า อีกทั้งการดำเนินกิจกรรมของสวนป่าคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสภาพแวดล้อมของพื้นที่ โดยเฉพาะดินและน้ำ โดยควบคุมการใช้สารเคมีในสวนป่า การลดการไหลบ่าของน้ำ และการสร้างฝายชะลอน้ำ เป็นต้น มีมาตรการป้องกันควบคุมการล่าสัตว์และดักจับสัตว์ในพื้นที่สวนป่าเพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่า เช่น ห้ามล่าสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครอง ห้ามล่าสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (Endangered) เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ (Vulnerable) ถูกคุกคาม และหายาก (Threatened and Rare) ห้ามล่าสัตว์ป่าทุกชนิดในฤดูกาลผสมพันธุ์ ฤดูวางไข่ และช่วงการเลี้ยงลูกอ่อน เป็นต้น

2.1 ทรัพยากรชีวภาพ

แผน/วิธีการ การสำรวจทรัพยากรชีวภาพ

1. ดำเนินการจ้างผู้เชี่ยวชาญดำเนินการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ ทุก 5 ปี ตามวิธีการสำรวจตามหลักวิชาการ โดยวิธีการดังนี้

1.1 การสำรวจพืชพรรณ

กำหนดแปลงตัวอย่างที่กำหนดอย่างชัดเจนในพื้นที่สวนป่า ตามชนิดไม้ สวนป่าไม้สัก สวนป่าไม้ยางพารา และป่าตัวแทน โดยใช้การกำหนดพิกัดขอบเขตแปลงตัวแทน นำขนาดพื้นที่แปลงตัวอย่างมาหาจำนวนแปลงตัวแทนที่ต้องการโดยใช้วิธี Multiple random sampling กำหนดจุดแปลงตัวอย่าง และวางแปลงวงกลมในการสำรวจ มีรูปแบบแปลงและการเก็บข้อมูลเป็นระบบตามแบบ THAIFORM คิดเป็นจำนวนแปลงศึกษาครอบคลุมพื้นที่สวนป่า

1.2 การสำรวจชนิดของสัตว์ป่าในพื้นที่สวนป่า

เก็บข้อมูลโดยการกำหนดพื้นที่สำรวจเป็นแนวเส้นสำรวจ (Line transect) แบบสุ่มครอบคลุม (Sample surveys) ในพื้นที่ตัวแทนสังคมพืชและถิ่นที่อยู่อาศัย ทำเครื่องหมายไว้ทุก 50-100 เมตร ใช้ความเร็วในการสำรวจ 500 เมตรต่อชั่วโมง บันทึกข้อมูลสัตว์ป่าที่พบโดยตรง มุมและระยะทางระหว่างผู้สำรวจกับสัตว์ที่พบ ทำการสำรวจทั้งกลางวันและกลางคืน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในแต่ละกลุ่มสัตว์

2. นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลพรรณพืช พันธุ์สัตว์ที่พบมาวิเคราะห์โดยผู้เชี่ยวชาญ

3. ดำเนินการนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ ร่วมปรึกษาหารือร่วมกันกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ชาวบ้าน ชุมชนในท้องถิ่น หน่วยงานในท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญในระดับประเทศ และ NGO พบว่ามีอยู่จริงในพื้นที่สวนป่าหรือไม่

4. กรณีพบ ดำเนินการติดตามตามแผนการตรวจติดตามโดยสวนป่ากำหนดผู้รับผิดชอบ ดำเนินการตรวจติดตามทุกปี โดยระบุขอบเขตและแผนที่แสดงบริเวณที่พบด้วย และกำหนดวางแผนมาตรการป้องกันต่อไป

สวนป่าภูสวรรค์ ไม่มีพื้นที่ตั้งอยู่บนพื้นที่ Intact Forest Landscapes (IFL) หรือภูมิทัศน์ของป่าไม้ที่สมบูรณ์ โดยการสำรวจภูมิทัศน์ป่าไม้ที่สมบูรณ์ (IFL) ปัจจุบัน โดยใช้วิธีการเดียวกัน เช่น การเฝ้าดูป่าระดับโลกของแคนาดาต้องใช้ระยะเพื่อศักยภาพ และไม่พบว่าเป็น พื้นที่ที่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ที่หายาก ถูกคุกคาม หรือ ใกล้จะสูญพันธุ์

สังคมพืชในพื้นที่สวนป่าภูสวรรค์ พบว่า ชนิดของพันธุ์ไม้ที่มีความสำคัญมากที่สุด 4 อันดับแรก คือ สัก (*Tectona grandis*) ยางพารา (*Hevea brasiliensis*) แดง (*Xylia xylocarpa*) และตีนเกี๋ย (*Cratoxylum cochinchinense*) ตามลำดับ จำนวนชนิดพันธุ์ไม้ใหญ่ในพื้นที่สวนป่าภูสวรรค์พบทั้งหมด 77 ชนิด สวนป่าไม้สักมีชนิดพันธุ์ไม้ใหญ่มากที่สุดคือ 70 ชนิด มีชนิดกล้าไม้และพืชพื้นล่าง 103 ชนิด รองลงมาคือ ป่าอนุรักษ์ (ป่าเต็งรัง) มีชนิดพันธุ์ไม้ใหญ่ 9 ชนิด ชนิดกล้าไม้และพืชพื้นล่าง 17 ชนิด และสวนป่าไม้ยางพารามีชนิดพันธุ์ไม้ใหญ่ 3 ชนิด และชนิดกล้าไม้และพืชพื้นล่าง 60 ชนิด โดยสวนป่าไม้สักพบชนิดพันธุ์ไม้ใหญ่มากที่สุด เนื่องจากพื้นที่สวนป่าภูสวรรค์สภาพป่าดั้งเดิมเป็นป่าเบญจพรรณ และบางแปลงมีลักษณะเป็นป่าไม้สักผสมป่าดั้งเดิม

ความหลากหลายทางชีวภาพของสัตว์ป่าในพื้นที่สวนป่าภูสวรรค์พบจำนวนชนิดสัตว์มีกระดูกสันหลังทั้งหมดจำนวน 126 ชนิด จำแนกเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม จำนวน 8 ชนิด สัตว์ปีก จำนวน 84 ชนิด สัตว์เลื้อยคลาน จำนวน 18 ชนิด และสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวน 16 ชนิด โดยสัตว์มีกระดูกสันหลังชนิดเด่น

ที่พบในพื้นที่สวนป่าภูสวรรค์จากการประเมินสถานภาพตามดัชนีความชุกชุมสัมพัทธ์ พบว่า สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมพบชนิดเด่นจำนวน 5 ชนิด สัตว์ปีกพบชนิดเด่นจำนวน 44 ชนิด สัตว์เลื้อยคลานพบชนิดเด่นจำนวน 8 ชนิด และสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกพบชนิดเด่นจำนวน 6 ชนิด พบจำนวนชนิดสัตว์มีกระดูกสันหลังทั้งหมดจำนวน 126 ชนิด จำแนกเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม จำนวน 8 ชนิด สัตว์ปีก จำนวน 84 ชนิด สัตว์เลื้อยคลานจำนวน 18 ชนิด และสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวน 16 ชนิด โดยสัตว์มีกระดูกสันหลังชนิดเด่นที่พบในพื้นที่สวนป่าภูสวรรค์จากการประเมินสถานภาพตามดัชนีความชุกชุมสัมพัทธ์ พบว่า สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมพบชนิดเด่นจำนวน 5 ชนิด สัตว์ปีกพบชนิดเด่นจำนวน 44 ชนิด เช่น สัตว์เลื้อยคลานพบชนิดเด่นจำนวน 8 ชนิด และสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกพบชนิดเด่นจำนวน 6 ชนิด ตามผลการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่สวนป่าภูสวรรค์ (สำรวจโดยคณะมหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2561)

2.2 การตรวจสอบติดตามด้านสิ่งแวดล้อม

งานสวนป่าภูสวรรค์ ได้ทำการหมายแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์ ติดป้ายสื่อความหมายพร้อมกับทำบันทึกตรวจสอบติดตามสภาพพื้นที่อนุรักษ์ อย่างชัดเจนและทำบันทึกดูแลตรวจสอบติดตาม

3. เป้าหมายด้านสังคม/ชุมชน

สร้างความร่วมมือกับชุมชน มีกระบวนการรับฟังข้อคิดเห็นจากชุมชนท้องถิ่น พัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน โดยสนับสนุนการศึกษาพัฒนาป่าเศรษฐกิจอย่างครบวงจร จำหน่ายผลผลิตจากสวนป่าในราคาที่เป็นธรรม เพื่อสามารถนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มได้ ชุมชนท้องถิ่นได้รับโอกาสในการจ้างงาน นอกจากนี้ยังให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในด้านแรงงานและความเสมอภาคของบุคคล บุคลากรและผู้ปฏิบัติงานจะได้รับผลตอบแทนจากการทำงาน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้รับการอบรมเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความพึงพอใจในการทำงาน ซึ่งอยู่บนพื้นฐานความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

สวนป่าภูสวรรค์มีหมู่บ้าน/ชุมชนรอบๆสวนป่า คือประชากรตำบลเสี้ยวมีจำนวน 6 หมู่บ้าน โดยมีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 796 ครัวเรือน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 2,816 คน แบ่งเป็นชาย 1,418 คน และหญิง 1,398 คน พบว่าหมู่ที่ 5 บ้านน้ำคิ้ว มีจำนวนประชากรมากที่สุดคือ 851 คน (คิดเป็นร้อยละ 30.22) ส่วนหมู่บ้านที่มีจำนวนประชากรน้อยที่สุดคือ หมู่ที่ 6 บ้านเสี้ยวใต้ มีจำนวนประชากร 249 คน

จากการสำรวจ สอบถามผู้นำชุมชนรอบสวนป่าภูสวรรค์ ไม่พบว่ามีชุมชนพื้นเมือง หรือชนเผ่าใดๆ ที่เคยอาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่สวนป่าภูสวรรค์ และพื้นที่รอบสวนป่าภูสวรรค์

นโยบายของสวนป่าภูสวรรค์ ด้านสังคม

- เปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน โดยการให้ราษฎรท้องถิ่นเข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่สวนป่าในรูปแบบวนเกษตรและเก็บหาของป่า

- มีการฝึกอบรมให้ความรู้พนักงานสวนป่าและคนงาน เช่น การฝึกกรีดยางพารา
- ส่งเสริมอุปกรณ์และเครื่องมือด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
- ส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพให้กับคนงาน
- สนับสนุนด้านการศึกษาและศาสนา

- มีระบบแก้ไขข้อขัดแย้งกับชุมชนท้องถิ่น
- มีพนักงานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนท้องถิ่น
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการสวนป่า

สวนป่าภูสวรรค์ ได้ให้ประชากรโดยรอบสวนป่า เข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่สวนป่า เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ของสมาชิกหมู่บ้านราษฎรรอบๆสวนป่า เช่น รายได้จากการทำวนเกษตร รายได้จากการรับจ้างสวนป่า รายได้ส่วนแบ่งรายได้กรีดยางพารา และรายได้จากการเก็บหาของป่า เป็นต้น

ชนิดและปริมาณผลผลิตจากสวนป่าภูสวรรค์ รายละเอียดชนิดและปริมาณผลผลิตมีดังนี้

ผลผลิต	ปริมาณผลผลิต	รายได้ (บาท)
หน่อไม้	5,423	109,060
เห็ด	169	41,580
ไม้ไผ่	950	9,500
ไม้ฝืน	1,529	7,645
สมุนไพร	4	400
สัตว์	66	19,350
ผลผลิตอื่น	100	31,250
วนเกษตร		530,000
รวม	8,241	748,785

ภาพการร่วมกิจกรรมทางสังคม กับชุมชนรอบพื้นที่สวนป่าฯ

-ชุมชนเข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่สวนป่าฯ ในรูปวนเกษตร

อบรมให้ความรู้เรื่องการใช้สารเคมี และความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

ให้ความอนุเคราะห์กล้าไม้

แผนการจัดการสวนป่าระยะยาว 5 ปี

ด้านการจัดการผลผลิตสวนป่า

รายการ	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567
ประมาณการรายจ่าย (ล้านบาท)					
- ต้นทุนสินค้า	4.64	6.16	9.70	4.07	9.94
- บริหาร	0.93	1.21	1.57	2.04	2.65
รวม	5.57	7.37	11.27	6.11	12.59
ประมาณการผลผลิต ยางพาราแผ่น					
- พื้นที่ (ไร่)	525	709	709	709	709
- ผลผลิต (ตัน)	45.70	71.00	84.74.00	95.72	110.20
ไม้สัก					
- พื้นที่ (ไร่)	252	380	925	11	400
- ผลผลิต (ลบ.ม.)	410	478	925	22	805
ประมาณการรายได้ (ล้านบาท)					
- ยางพาราแผ่น	2.10	3.27	3.90	4.40	5.07
- ไม้สัก	4.1	4.78	9.25	0.22	8.05
รวม	6.2	8.05	13.15	4.62	13.12
กำไรสุทธิ	0.63	0.68	1.88	-1.49	0.53

หมายเหตุ ราคาขายยางพาราแผ่น 46.- บาท/กิโลกรัม , ไม้สัก 10,000.- บาท/ลูกบาศก์เมตร
ต้นทุนสินค้า ยางพารา 41 บาท / กิโลกรัม ไม้สัก 6,739 บาท / ลูกบาศก์เมตร

ด้านการปลูกสร้างและบำรุงสวนป่า

รายการ	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567
ประมาณการรายจ่าย (ล้านบาท)					
- อำนวยการ	1.71	1.89	2.07	2.28	2.51
- ทำการ	0.66	0.53	0.27	0.31	0.36
พื้นที่ปลูกสร้าง (ไร่)					
- แปลงเก่า (ยางพารา)	184				
- แปลงเก่า (ไม้สัก)	3,353	3,569	3,341	3,459	3,633
- แปลงเก่า (อื่นๆ)					
- แปลงใหม่ (ปลูกทดแทนพื้นที่ทำไม้)	-	-	-	-	-

ผลการดำเนินงานของสวนป่าภูสวรรค์ ในปี 2562

สวนป่าภูสวรรค์ มีการดำเนินงานได้ตามแผนจัดการที่ได้กำหนดไว้ทุกประการ ทำให้มีความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ

ไม้สัก ผลการทำไม้แปลงปี 2522 จำนวน 805 ท่อนปริมาตร 119.16 ลบ.ม.

ยางพาราแผ่น ผลิตได้ 12,763 กิโลกรัม เป็นเงิน 615,548.50 บาท โดยเป็นค่าส่วนแบ่งให้กับสมาชิกกรีดยางรอบๆสวนป่าอีก 276,996. บาท

2. ด้านสิ่งแวดล้อม

สวนป่าภูสวรรค์ ดำเนินการจัดทำกิจกรรมตามแผนการจัดการที่เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม เช่น กิจกรรมกำหนดแนวกันชน (Buffer Zone) ละเว้นการทำไม้บริเวณพื้นที่ สองฝั่งลำห้วย ประเมินผลกระทบก่อนและหลังการทำไม้ กำหนดพื้นที่อนุรักษ์ ต้นไม้ อนุรักษ์ในสวนป่า พร้อมทั้งติดป้ายประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับทราบ งดเว้นการตัดถนนป่าไม้ใหม่ รวมทั้งระมัดระวังเมื่อจำเป็นต้องสร้างถนนป่าไม้ และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจตราป้องกันรักษาพื้นที่ HCV และพื้นที่ อนุรักษ์ของสวนป่าภูสวรรค์ เป็นต้น

3. ด้านสังคม

สวนป่าภูสวรรค์ ได้มีกิจกรรมที่บริการสังคม เช่น เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนใน ท้องถิ่น และหน่วยงานต่างๆ ในท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืน โดยการให้ราษฎรท้องถิ่นเข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่สวนป่าในรูปแบบวนเกษตร โดยปลูกสับปะรดและมันสำปะหลัง ประมาณ 93 ไร่ เมื่อเก็บผลผลิตแล้วมีเงินหมุนเวียนในชุมชน ประมาณ 1,152,000.- บาท/ปี (ข้อมูลปี 2561)

ผลการประเมินผลกระทบทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

หลังจากที่ได้มีการวิเคราะห์กิจกรรมที่อาจจะเกิดผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อมแล้ว งานสวนป่าสุวรรณค์ จึงได้ทำการประชุมผู้นำชุมชนและชาวบ้านรอบบริเวณพื้นที่สวนป่าด้านขุนทด ได้ร่วมกันประเมินผลกระทบในด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ก่อนเริ่มกิจกรรมทำไม้ออกจากพื้นที่สวนป่าสุวรรณค์ จากการร่วมกันตรวจดูพื้นที่และประเมิน พบว่ากิจกรรมที่อาจทำให้เกิดผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม คือการโค่นล้ม ตัดทอน การขนไม้ขึ้นรถ และการขนส่งไม้จากแปลงทำไม้ จึงได้ร่วมกันกำหนดวิธีการป้องกันและแนวทางแก้ไข ในส่วนของกิจกรรมทำไม้ โดยสรุปรายละเอียดตามตารางประเมินผลกระทบ และให้สวนป่าดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ตั้งตัวแทนชุมชน ในการช่วยควบคุมกิจกรรมในการทำไม้ออกจากสวนป่า ประเมินและหาแนวทางแก้ไขผลกระทบที่เกิดจากการทำไม้ และช่วยประชาสัมพันธ์ ในกิจกรรมต่างๆ ของสวนป่า ให้ชุมชน รอบพื้นที่สวนป่าได้รับทราบและเข้าใจ และให้มีการประเมินผลกระทบในระหว่างการทำไม้เป็นช่วงๆ กระทั่งสวนป่าดำเนินการทำไม้แล้วเสร็จตามแผน
2. การป้องกันผลกระทบต่อถนนที่ชาวบ้านใช้สัญจร ฝุ่น และเสียง หากเส้นทางที่ขำรถอยู่แล้วก่อนการบรรทุกไม้ผ่าน ให้สวนป่าดำเนินการซ่อมแซมเบื้องต้น เพื่อให้สามารถสัญจรได้ มีการกำหนดเส้นทางสำหรับการบรรทุกไม้ ขนส่งไม้ ที่ชัดเจน ควบคุมน้ำหนักบรรทุกแต่ละประเภทให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด และควบคุมความเร็วของรถ ขณะขนส่งไม้ และรถบรรทุกที่บรรทุกไม้ทุกคัน ต้องคลุมผ้า และรัดสายสติก่อนออกจากแปลงทำไม้ทุกครั้งเพื่อป้องกันการร่วงหล่นของไม้ หรือเศษไม้ และขอให้สวนป่าไม่ให้อำนาจดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับการทำไม้ หลังดวงอาทิตย์ตกเพราะอาจส่งผลกระทบต่อชุมชน ในด้านการใช้เส้นทางสัญจร การเกิดฝุ่น และเสียงที่อาจเกิดรบกวนชุมชน และเพื่อเป็นการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นได้
3. การป้องกันผลกระทบต่อการพังทลายของดิน หากมีพื้นที่ใดที่มีความลาดชัน จนอาจก่อให้เกิดการพังทลายของหน้าดิน ให้สนป่าหลีกเลี่ยงการทำไม้ ในช่วงฤดูฝน และหลีกเลี่ยงการตัดเส้นทางใหม่ หรือซ่อมแซมทางตรวจการณ์ที่ไม่จำเป็น ควบคุมน้ำหนักบรรทุกแต่ละประเภทให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด และควบคุมความเร็วของรถ

วิสัยทัศน์ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

“เป็นผู้นำจัดการสวนป่าเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมไม้จากป่าปลูก ในปี 2565”

ติดต่อ : สำนักงานสวนป่าภูสวรรค์ 129 หมู่ 1 ต.เสี้ยว อ.เมือง จ.เลย รหัสไปรษณีย์ 42000
โทร.081-9611160 E.mail – Phusawun_kk@hotmail.com